

Utbildningsinspektion i Strömsbro skola, förskoleklasser och grundskola årskurs 1–6

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen inriktas mot sex områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sex områdena, som granskas utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Verksamheten:

2. Arbetsmiljö och delaktighet
3. Pedagogisk verksamhet och undervisning
4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

5. Tillgång till utbildning och omsorg
6. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kunskapsbedömningen och betygssättningen, kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning och stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och övriga författningar. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut, riktat till huvudmannen, angående förbättrings- och kritikområden.

Genomförandet av inspektionen i Strömsbro skola

Skolverket sände den 23 november 2004 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Strömsbro skola har bestått av undervisningsrådet Stig Westlund samt experten Hans Olof Hanselid. Besök i Strömsbro skola genomfördes den 23 och 24 februari 2005.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Strömsbro skola, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I Strömsbro skola genomfördes formella intervjuer med ett urval elever, föräldrar och lärare. Vidare intervjuades representanter för elevrådets styrelse, speciallärare, skolsköterskan, samt rektor. Inspektörerna förde även spontana samtal med elever och lärare vid lektionsbesök och under raster.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Strömsbro skola	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	130
Förskoleklass	35
Grundskola	325

Utbildningen vid Strömsbro skola omfattar förskoleklass samt grundskola upp till och med årskurs 6. Skolan leds av en rektor. Eleverna och personalen är uppdelade i fem arbetslag. Förskoleklasserna och årskurserna 1–3 är uppdelade i två arbetslag. Årskurserna 4–6 är uppdelade på tre arbetslag. Varje arbetslag leds av en utvecklingsledare, som också ingår i skolans ledningsgrupp.

Skolans verksamheter bedrivs i sex olika byggnader. I den äldsta byggnaden från 1835 finns matsal och skolsköterskans mottagning. I två byggnader finns lokaler för praktiskt estetiska ämnen, i övriga tre byggnader finns de olika arbetslagen fördelade.

Flertalet elever kommer från närområdet men många har skolskjuts till och från skolan, vilket påverkar skolans planering av den dagliga verksamheten.

Skolans profil är att ha en skola med gemensam kunskapssyn från förskoleklass till år 6. På skolans två skolbibliotek görs stora satsningar för att göra barnen till goda läsare.

Bedömning

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Kunskaper relaterade till kursplanernas mål

Det arbete som sker inom skolväsendet skall syfta till att åstadkomma resultat, i form av kunskaper och färdigheter hos eleverna och att de utvecklas till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar, allt i enlighet med de nationella mål som staten ställt upp.

Andel av eleverna som uppfyllt målen på de nationella proven i årskurs 5 läsåret 2003-2004 framgår av följande tabell.

Nationella prov åk 5	Strömsbro skola (%)	Gävle kommun (%)
Svenska	94	87
Engelska	86	86
Matematik	89	86

Motsvarande resultat för läsåret 2001-2002 var enligt skolans kvalitetsredovisning mycket sämre, framför allt i engelska. Det dåliga resultatet läsåret 2001-2002 analyserades och åtgärder sattes in, bl.a. satsades på fler lärare i arbetslagen vilket möjliggjorde små undervisningsgrupper. Resultatet för läsåret 2002-2003 visade på en markant positiv utveckling som hållit i sig också för 2004, engelska är dock det ämne som fortfarande uppvisar det sämsta resultatet.

Någon tydlig sammanställning eller övergripande bild av måluppfyllelsen i andra ämnen än matematik, svenska och engelska finns inte. Inspektörerna bedömer att kunskapsresultaten är förhållandevis goda men att skolan på en övergripande nivå bör följa upp och analysera elevernas utveckling även i andra ämnen än svenska, matematik och engelska.

Utveckling och lärande relaterat till läroplanens mål kring kunskaper

I skolans uppdrag ingår mål som gäller elevernas generella kunskapsutveckling. Enligt läroplanen har skolan att verka för att varje elev kan använda sina kunskaper som redskap för att formulera och pröva antaganden och lösa problem, reflektera över erfarenheter, kritiskt granska och värdera påståenden och förhållanden samt lösa praktiska problem och arbetsuppgifter, att eleven tror på sin förmåga och sina möjligheter att utvecklas, utvecklar en insikt om sitt sätt att lära och en förmåga att utvärdera sitt lärande samt utvecklar förmågan att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Bland målen märks också analytisk förmåga, ett allt mera vetenskapligt sätt att arbeta och tänka samt självständighet i att formulera ståndpunkter grundade på empirisk kunskap och en kritisk analys.

Vid Strömsbro skola finns ingen samlad dokumentation eller några resultat kring elevernas utveckling och lärande relaterat till läroplanens mål kring kunskaper. I elevintervjuerna framkommer att de inte i någon större omfattning och regelbundenhet får diskutera eller reflektera över sitt eget lärande. Vidare kan eleverna inte ge exempel på situationer där de får lära sig att argumentera, inta ett kritiskt förhållningssätt eller att se helheter och sammanhang.

Inspektörernas samlade intryck är att eleverna känner lust att lära, de respekteras av de vuxna och de känner att de kan framföra sina åsikter samt att de vuxna lyssnar på dem. Skolans rektor och lärare bör dock systematiskt följa upp och utvärdera vilka resultat eleverna når i förhållande till de generella kunskapskvaliteter som anges i läroplanen.

Utveckling och lärande relaterat till läroplanens mål kring normer och värden

Skolans uppdrag, som bl.a. syftar till att eleverna skall utveckla sina attityder och sin kompetens i riktning mot de normer och värden som bildar ideal för vårt samhälle, är en angelägen uppgift för alla i skolan. Resultaten av skolans arbete på detta område är särskilt svåra att mäta. Likafullt har rektor även på detta område ansvar för skolans resultat. Det ställer bland annat krav på att rektor kontinuerligt och systematiskt skaffar en bild av vilka resultat eleverna når i sin utveckling enligt läroplanens mål rörande normer och värden och av hur framgångsrika skolans insatser är för denna utveckling. I sitt uppdrag enligt läroplanen att "aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i praktisk vardaglig handling" skall skolan bl.a. verka för att varje elev vidareutvecklar sin förmåga att göra medvetna etiska ställningstaganden och respekterar andra människors egenvärde och integritet.

Strömsbro skola har inte på något systematiskt sätt gjort bedömningar av måluppfyllelsen beträffande normer och värden. Ett slags indikation på resultaten av skolans arbete kan vara hur eleverna förhåller sig i skoltillvaron. Självfallet har dock deras uppträdande och engagemang där också andra orsaker, och arbetet med normer och värden skall även ta sikte på roller som eleverna spelar utanför skolan. Genom en enkätundersökning i årskurs 5 våren 2004 som genomförts med eleverna framträder en bild av skolan präglad av trygghet, kamratskap, öppenhet. Eleverna känner att de med förtroende kan vända sig till de vuxna. Vidare framkommer att det inte förekommer kränkande behandlingar, sexuella trakasserier eller mobbning mellan eleverna eller mellan vuxen och elev. Strömsbro skola uppvisar genomgående ett något bättre resultat än Gävle kommuns samlade resultat.

Inspektörerna grundar sin bedömning av elevernas etiska förhållningssätt på samtal med elever och personal. I dessa samtal framkommer att eleverna respekterar varandra och varandras olikheter och att det inte förekommer några former av kränkande behandling mellan elever eller mellan vuxen och elev. Skadegörelse eller klotter förekommer inte i skolans lokaler. Elevernas språkbruk är vanligtvis vårdat, även om undantag enligt uppgift förekommer.

Eleverna vid skolan framför i olika sammanhang till inspektörerna att de tycker det är viktigt att få vara med och påverka sin situation i skolan. De yngre eleverna kan dock inte peka på några egentliga resultat av sitt inflytande förutom i

frågor av praktisk karaktär. De uppger att lärarna resonerar med dem om demokratifrågor och livsfrågor i olika sammanhang men de kan inte uttala sig om dessa diskussioner ger något resultat. Elevernas uppfattning är att dessa frågor framför allt tas upp om det har hänt något.

Det finns ingen sammanställning över resultaten av arbetet med elevernas demokratiska värderingar och färdigheter, vilket gör att inspektörerna har svårt att göra några bedömningar.

Det finns inte heller några redovisade undersökningar som kan ligga till grund för inspektörernas bedömning över elevernas ansvarstagande för sin utbildning. Eleverna uppger i intervjuerna att de i ringa omfattning erbjuds möjligheter att ta ansvar för sin utbildning.

Inspektörerna bedömer därför att rektor och lärare systematiskt bör skaffa sig en bild av och säkerställa resultat hos eleverna av skolans arbete med normer och värden.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att kunskapsresultaten i kursplanernas mål är förhållandevis goda men att rektor bör skaffa sig en systematisk bild av resultaten av skolans arbete för att eleverna skall utveckla kunskaper enligt kursplanernas mål i alla ämnen och alla årskurser. Vidare bedömer inspektörerna att skolan systematiskt bör följa upp och utvärdera vilka resultat eleverna når i förhållande till de generella kunskapskvaliteter som anges i läroplanen samt av skolans arbete med normer och värden.

2. Arbetsmiljö och delaktighet

Samverkan och delaktighet

Elevernas inflytande på utbildningen är en grundpelare i det svenska skolväsendet. Verksamheten skall vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Undervisningen skall bedrivas i demokratiska arbetsformer och utveckla elevernas förmåga och vilja att ta personligt ansvar och att aktivt delta i samhällslivet. Skolans lärare skall utgå från att eleverna kan och vill ta ansvar för sin inläring och sitt arbete i skolan och de skall planera undervisningen tillsammans med eleverna.

Inspektörerna erfar vid samtal med elever, personal och skolledning att det inte finns någon gemensam strategi för elevernas delaktighet och deltagande i utformningen av undervisningen. Vad som framkommer är att det skiljer sig åt från arbetslag till arbetslag men framför allt mellan lärarnas syn och medvetenhet i denna fråga. Inspektörerna fick ta del av elevers planerings och loggböcker. I dessa böcker skriver eleverna in veckans planering, oftast utifrån vad läraren bestämt. I några klasser utvärderar eleverna sitt arbete genom att i dagboksform beskriva för sina föräldrar hur arbetsveckan varit och vilka resultat som eleven uppnått. I elevintervjuerna framkom att eleverna inte ansåg sig ha ett verkligt inflytande över undervisningen.

Inspektörerna bedömer att Strömsbro skola bör förbättra formerna för elevernas ansvarstagande och inflytande över sitt eget lärande.

I varje klass eller undervisningsgrupp skall eleverna ges tillfälle att tillsammans med läraren behandla frågor som är av gemensamt intresse för eleverna. Den närmare utformningen skall anges i arbetsplanen.

Inspektionen visar att elevernas möjlighet till inflytande över verksamheten som helhet utövas genom klass- och elevråd. Alla klasser har klassråd, och två representanter i elevrådet från och med årskurs 3. Det varierar mellan de olika klasserna hur representanterna utses. Ordförande och sekreterare utgörs av elever i elevrådet, rektor är med på sammanträdena för att stötta eleverna i sitt arbete. Elevrådet träffas var annan vecka och då diskuteras ärenden som tagits upp på klassråden. Oftast är det konkreta förbättringar av skolmiljön som diskuteras men rektor försöker ta upp frågeställningar kring elevernas delaktighet i sitt lärande. Dessa frågor skall de ta med sig till klassråden för diskussion i mindre grupper. Något resultat av dessa diskussioner framkommer inte under inspektörernas besök.

Inspektörerna bedömer att de organiserade formerna för elevinflytande är god i Strömsbro skola.

Värdegrundsarbetet

Parallellt och integrerat med undervisningen mot målen i kursplanerna skall skolan förmedla och hos eleverna förankra de värden som vårt samhällsliv vilar på. Skolan skall aktivt påverka och medvetet stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och att låta dessa komma till uttryck i praktisk vardaglig handling.

I fråga om skolans arbete för att få eleverna till att omfatta vårt samhälles grundläggande värderingar framkommer i samtalen med eleverna, lärarna och rektor att skolans förebyggande trygghetsarbete utgår från att t.ex. under första skolveckan arbeta mycket med det sociala klimatet i grupperna, samtal förs kring skolans värdegrund. Skolan arbetar också med olika samtalsgrupper t.ex. ”tjej och killgrupper”, olika typer av värderingsövningar förekommer i några klasser. I de tidigare årskurserna finns ett faddersystem som eleverna tycker fungerar bra.

Inspektörernas bedömning är att skolans arbete för att skapa trygghet och trivsel är väl inarbetat och känt av alla.

Strävan skall vara att alla elever känner lust att lära. Att trivas i skolan och ha goda relationer till dem man delar lärandets vardag med och till personalen står i bjärt kontrast till att bli utsatt för kränkningar av vilket slag det än är. I lagstiftningen accepteras inte att kränkningar får förekomma. Krav ställs på att lärarna skall visa respekt för den enskilda eleven och i det vardagliga arbetet ha ett demokratiskt förhållningssätt. Var och en som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Läraren skall stärka varje elevs självförtroende samt vilja och förmåga att lära. Läraren skall också organisera arbetet så att eleven upplever att kunskap är meningsfull och att den egna kunskapsutvecklingen går framåt.

Inspektörerna bedömer efter intervjuer och spontana samtal med elever och personal att i de allra flesta fall känner eleverna lust att lära. Vidare är inspektö-

rernas intryck att lärarna är engagerade i elevernas lärande samt att de visar respekt för den enskilde eleven och försöker på olika sätt överföra samhällets normer och värden till eleverna.

För att åstadkomma en god arbetsmiljö i skolan, finns krav på rektor att upprätta, genomföra, följa upp och utvärdera skolans handlingsprogram för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling bland elever och anställda. Också var och en som verkar inom skolan skall aktivt motverka alla former av kränkande behandling, såsom mobbning, rasistiska beteenden, trakasserier mot och förtryck av individer och grupper. Skolans lärare skall uppmärksamma och – i samråd med övrig skolpersonal – vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka kränkande behandling.

På skolan finns en trygghetsgrupp vars uppgift är att, efter det att de fått reda på att någon form av kränkningar förekommer, arbeta enligt trygghetsplanens åtgärdsprogram. I intervjuerna med elever och föräldrar varierar kännedomen om trygghetsgruppens existens.

Vid skolan finns en trygghetsplan som dock inte är känd av alla elever och föräldrar. Enligt rektor tas trygghetsplanen upp på det första föräldramötet i varje klass och den skall finnas uppsatt i varje klassrum. Inspektörerna menar att det vidare begreppet kränkande behandling bör användas istället för mobbning, samtidigt vill inspektörerna framhålla att Strömsbro skola beskriver perspektivet vuxen kränker elev i trygghetsplanen.

Inspektörerna bedömer att arbetet mot kränkande behandling vid skolan är av god kvalitet men att trygghetsgruppen och trygghetsplanen bör synliggöras ytterligare för alla parter. Vidare bedömer inspektörerna att skolans trygghetsplan bör omarbetas och även innefatta begreppet kränkande behandling.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolan bör förbättra elevernas ansvarstagande och inflytande över sitt eget lärande. Vidare bedömer inspektörerna att arbetet mot kränkande behandling vid skolan är av god kvalitet men att trygghetsgruppen och trygghetsplanen bör synliggöras ytterligare för alla parter. Inspektörerna bedömer också att skolans trygghetsplan bör omarbetas och även innefatta det vidare begreppet kränkande behandling.

3. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Lokala mål och innehåll

Verksamheten i skolan skall aktivt vara inriktad på att nå målen i de nationella styrdokumenterna av alla slag – skollagen, annan lag, olika förordningar, läroplanen och kursplanerna – och att i övrigt svara mot vad som föreskrivs däri. Det förutsätter att såväl elever som personal och ledning har kännedom om vilka mål och riktlinjer som gäller. En planering skall finnas för hur målen skall omsättas i den konkreta undervisningen. Eleverna skall också få en väl utformad introduktion till sina studier som helhet och i varje kurs.

Vid Strömsbro skola finns lokala konkretiseringar av de nationella kursplanerna för alla årskurser och i alla ämnen. Enligt rektor är målen presenterade i skolrådet och att de är uppsatta i varje klassrum. Målen är dock bara delvis kända för elever och föräldrar enligt vad som framkommer i intervjuerna.

Inspektörerna bedömer att skolan bör tydligare informera eleverna om de lokala konkretiseringarna av de nationella kursplanerna.

Arbetssätten

Enligt läroplanen skall undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den skall med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling. Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform skall vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. Normerna för likvärdigheten anges genom de nationella målen. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen skall utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser skall fördelas lika. Hänsyn skall tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Det finns också olika vägar att nå målet. Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Därför kan undervisningen aldrig utformas lika för alla.

Som tidigare nämnts framför eleverna att det är beroende av vilken lärare som undervisar i klassen om de erbjuds möjligheter att vara med och påverka arbetssätten i skolan. Oftast är det läraren som talar om vad eleverna skall arbeta med, arbetssätten styrs till stora delar av de läromedel som används. I samtalen med rektor, eleverna och personalen framkommer att skolans val av arbetssätt och arbetsformer inte i någon högre grad tar hänsyn till alla de kunskapskvaliteter som uttrycks i läroplanen.

Inspektörerna bedömer att Strömsbro skolas val av arbetssätt tydligare bör utgå från alla de kunskapskvaliteter som finns beskrivna i läroplanen och ske i samverkan med eleverna.

Individanpassning, individuell studieplanering och stöd

Lärarna skall ge särskilt stöd till elever med svårigheter och rektor skall agera för att undervisningen utformas så att elever som behöver särskilt stöd och hjälp får det. En elev skall ges stödundervisning om det kan befaras att eleven inte kommer att nå kunskapsmålen i kursplanerna, har uppdrag som elevföreläsare och behöver ta igen förlorad undervisningstid till följd av uppdraget eller av andra skäl behöver särskilt stöd. Särskilt stöd får ges som specialundervisning inom klassen. En elev som behöver det skall få studiehandledning på sitt modersmål eller i särskilda fall ett tidigare undervisningsspråk.

I Strömsbro skola ges stöd till alla elever som är i behov av detta och är främst inriktat mot engelska, matematik och svenska. Enligt vad som framkommer i intervjuerna med bl.a. elevvårdsteamet är stödbehovet varken större eller mindre än vid motsvarande skolor. I årskurserna 1–3 arbetar en speciallärare och i årskurserna 4–6 en. För att upptäcka elever i behov av särskilt stöd arbetar speciallärarna med olika former av undersökningar. Det finns rutiner upprättade vid skolan för att upptäcka, analysera, bearbeta samt utvärdera arbetet kring elevers behov av särskilt stöd, bl.a. genomförs olika läs- och ordförståelsetest samt matematiktest. Regelbundna elevvårdskonferenser hålls vid skolan och det är alltid rektor som fattar beslut i frågor kring elevers stödåtgärder. Det finns inga elever vid skolan som är i behov av studiehandledning på modersmålet.

Inspektörernas bedömer att det finns en medvetenhet och vilja att hjälpa elever i behov av särskilt stöd och att det finns en flexibilitet i organisationen för att möta elevernas behov.

Enligt alla intervjuade upprättas alltid åtgärdsprogram då en elev kommer i fråga för någon form av stödinsats. Åtgärdsprogrammets utformning och innehåll skiljer sig åt mellan arbetslagen.

Inspektörernas bedömning är att arbetet med stöd åt elever som är i behov av detta är bra vid Strömsbro skola.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

En välgrundad och likvärdig kunskapsbedömning och betygssättning fyller en viktig funktion inom utbildningen, som en fullbordan av målstyrningen. Kontinuerlig information till eleverna om kunskapsutvecklingen skapar förutsättningar för dem att ta ansvar för sin utbildning och kunna påverka den och dess resultat.

Kunskapsuppföljningen i Strömsbro skola sker oftast, enligt rektor och intervjuade lärare, genom att eleverna allsidigt bedöms utifrån de insatser som sker i det dagliga löpande arbetet än utifrån t.ex. prov och muntliga förhör. Enligt intervjuade lärare framkommer att bedömningar görs i samtliga ämnen.

Inspektörerna bedömer att skolans arbete med utvärdering av lärandet och bedömning fungerar bra. Inspektörerna förutsätter att skolan utifrån föräldrarnas önskemål fortlöpande informerar elever och hem om studieresultat och utvecklingsbehov.

Vägledning och utvecklingssamtal

Läraren, eleven och elevens vårdnadshavare skall träffas minst en gång varje termin för utvecklingssamtal och där samtala om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas. Informationen bör grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i relation till målen i läroplanen och i kursplanerna, samt tydliggöra vilka insatser som behövs för att eleven skall nå målen.

Utvecklingssamtal hålls en gång per termin vid skolorna. I de flesta fall föregås utvecklingssamtalet av att ett särskilt underlag skickas till hemmet i syfte att elev och föräldrar skall kunna förbereda sig inför samtalet. Klassläraren eller mentorn leder samtalet med hjälp av underlag från andra undervisande lärare i klassen. Föräldrar och elever anser att samtalen fungerar bra och att de får den information som de förväntar sig. Information om elevens kunskapsnivå och utveckling ges i alla ämnen. I de flesta klasser upprättas en individuell utvecklingsplan där mål sätts upp för elevens fortsatta kunskapsutveckling. Målen utvärderas vid nästa utvecklingssamtal.

Inspektörerna bedömer att Strömsbro skola genomför utvecklingssamtalen på ett bra sätt.

Samverkan och öppenhet

I läroplanen anges eleverna skall få en utbildning av hög kvalitet i skolan. De skall också få underlag för att välja fortsatt utbildning. Detta förutsätter att den obligatoriska skolan nära samverkar med de gymnasiala utbildningar som eleven

fortsätter till. Det förutsätter också en samverkan med arbetslivet och närsamhället i övrigt.

I elevintervjuerna framkommer att de sällan får göra studiebesök vid t.ex. konserter, teatrar och museer.

Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra samverkan med arbetslivet utanför skolan.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolans pedagogiska verksamhet och undervisning håller godtagbar kvalitet. Skolans val av arbetssätt bör tydligare utgå från de kunskapskvaliteter som finns beskrivna i läroplanen och ske i samverkan med eleverna. Vidare bedömer inspektörerna att Strömsbro skolas arbete med stöd åt elever som är i behov av detta är bra. Inspektörerna bedömer att utvecklingssamtalen fungerar bra. Skolan bör förbättra samverkan med arbetslivet utanför skolan.

4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Rektors ansvar, befogenheter och funktion

Staten har tilldelat rektor en nyckelfunktion för utbildningens planering, genomförande och resultat. För att utöva sitt ledarskap skall rektor enligt skollagen hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Den som är rektor skall ha pedagogisk insikt, förvärvat genom utbildning och erfarenhet.

För Strömsbro skola finns en rektor som leder arbetet på skolan. Rektor har genomgått den statliga rektorsutbildningen. Vid skolan finns en ledningsgrupp bestående av rektor och fem utvecklingsledare, gruppen har möte varje vecka. Frågor som diskuteras är av både strategisk och praktisk karaktär. Resultaten från ledningsgruppens möten protokollförs och utvecklingsledarna tar med sig frågor som behöver diskuteras ut i respektive arbetslag.

I lärar- och föräldraintervjuerna framkommer att rektor är insatt i verksamheterna, har god elevkännedom och alltid är lätt att nå. Lärarna anser att rektor är förtrogen med verksamheten. Rektor är väl känd av elever och föräldrar.

Inspektörerna bedömer att rektor är förtrogen med arbetet i skolan samt har erforderlig kompetens för sitt uppdrag.

Rektors pedagogiska ledning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Rektor skall utöva det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de riksgiltiga målen och rektor skall agera för att ta ansvar för skolans resultat. Som ett led i rektors resultatansvar och uppdrag att särskilt verka för att utbildningen utvecklas, skall rektor ansvara för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de riksgiltiga målen, målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Arbetsplanen skall följas upp och utvärderas kontinuerligt. Skolans lärare skall utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna.

För genomförandet av de fastställda målen för utbildningen skall det finnas en arbetsplan, som är utarbetad under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare. För Strömsbro skola

saknas arbetsplan, och rektor måste tillse att en sådan upprättas i enlighet med författningarnas krav.

För skolan skall det årligen upprättas en skriftlig kvalitetsredovisning. Den skall fungera som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen skall innehålla en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen har uppnåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta om målen inte har uppnåtts.

Vid Strömsbro skola finns en kvalitetsredovisning upprättad för läsåret 2003-2004. I denna har rektor formulerat en övergripande redovisning med analys av föregående års förbättringsområden samt en redovisning av tre nya områden att redovisa, trygghetsarbetet, jämställdhet och engelska. Inget av de områden som redovisas i kvalitetsredovisningen bedömer i vilken mån de nationella målen för utbildningen har uppnåtts eller vilka åtgärder skolan avser att vidta om målen inte har uppnåtts.

Inspektörerna bedömer att Strömsbro skolas kvalitetsredovisning bör utvecklas så att skolan i större utsträckning redovisar en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen har uppnåtts och vilka åtgärder som skolan avser att vidta om målen inte har uppnåtts.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att rektor är förtrogen med arbetet i skolan. Inspektörerna bedömer också att Strömsbro skolas kvalitetsredovisning bör utvecklas så att skolan i högre utsträckning redovisar en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen har uppnåtts och vilka åtgärder som skolan avser att vidta om målen inte har uppnåtts. Arbetsplan saknas och måste upprättas enligt författningarnas krav.

5. Tillgång till utbildning och omsorg

Tillgång till utbildning

Alla barn och ungdomar skall, oberoende av kön, geografiskt hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, ha lika tillgång till utbildning i det offentliga skolväsendet för barn och ungdom. Utbildningen skall inom varje skolform vara likvärdig, varhelst den anordnas i landet. Utbildningen skall ge eleverna kunskaper och färdigheter samt, i samarbete med hemmen, främja deras harmoniska utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar.

Vid Strömsbro skola finns det en lokal timfördelning för årskurserna 1–6. Denna är framtagen i samarbete med Åbyggeby skola men också med Stigslundsskolan till vilken de allra flesta eleverna söker sig till i årskurs 7. Enligt den lokala timfördelningen får eleverna de enligt förordningen stipulerade timmarna. Skolan är öppen för alla men tar emot elever främst inom skolområdet. Strömsbro skola erbjuder alla elever som så önskar plats i fritidshem eller fritidsklubb utan oskäligt dröjsmål.

I grundskoleförordningen regleras vilka ämnen som skall erbjudas eleverna, däribland elevens val. Syftet med elevens val är att bredda och fördjupa kunskaper i ett eller flera ämnen och vara förenligt med målen i kursplanerna. Vid Strömsbro skola erbjuds eleverna ett allsidigt urval av aktiviteter inom elevens

val. Inspektörerna bedömer därför att Strömsbro skola uppfyller grundskoleförordningens krav på elevens val.

Inspektörernas bedömning är att elevernas tillgång till utbildning är god vid Strömsbro skola.

Information om utbildning

Enligt läroplanen ansvarar rektor för att föräldrarna får information om skolans sätt att arbeta och om olika valalternativ. Information till hemmen om arbetet i skolan och klassen ges bland annat via t.ex. elevernas kontaktböcker eller veckobrev. I dessa får föräldrarna aktuell information om kommande händelser. I övrigt har elevernas lärare ansvar för att informera föräldrarna om skolans verksamhet. Föräldrarna uppger att de i stort är nöjda med den information de får om skolans verksamhet. Inspektörerna bedömer att Strömsbro skola i allmänhet ger god information till hemmen.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att elevernas tillgång till utbildning uppfyller författningarnas krav, vid Strömsbro skola. Skolan bedöms ge god information till hemmen.

6. Resurser

Personalens kompetens och kompetensutveckling

Skolans lärare skall ha en utbildning för den undervisning de i huvudsak skall bedriva, och personal för studie- och yrkesorientering skall ha utbildning för sådan verksamhet.

Enligt rektor är alla lärare behöriga utom en lärare i textilslöjd, i övrigt har alla lärare den utbildning som de är satta att undervisa i.

Inspektörerna bedömer att Strömsbro skola har god tillgång till utbildade lärare.

Kompetensutveckling skall anordnas för den personal som har hand om utbildningen. Rektor skall verka för att lärare och annan personal får möjlighet till den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt skall kunna utföra sina uppgifter. Skolhuvudmannen skall vinnlägga sig om en planering av kompetensutvecklingen.

I samtal med personal och rektor framkommer att kompetensutveckling erbjuds personalen på Strömsbro skola, men några lärare framförde att det inte finns en gemensam strategi kring kompetensutvecklingsfrågor. Inspektörerna bedömer att personalen får kompetensutveckling i enlighet med skollagens krav.

Läromedel, pedagogiska materiel, utrustning och skolmåltider

Rektor skall verka för att eleverna får tillgång till handledning och läromedel av god kvalitet samt andra hjälpmedel för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, bl.a. bibliotek, datorer och andra tekniska hjälpmedel. Eleverna skall ha tillgång till böcker, verktyg och andra hjälpmedel som behövs för en tidsenlig utbildning.

Vid Strömsbro skola anser de flesta som inspektörerna talat med att det finns tillgång till läromedel och pedagogisk utrustning i tillfredsställande omfattning. Inspektörerna bedömer att Strömsbro skola uppfyller skollagens krav på tillgång till läromedel och pedagogisk utrustning.

Lokaler

Grundskolan skall ha ändamålsenliga lokaler och utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning.

Inspektörerna konstaterar att det finns lokaler lämpade för att bedriva undervisning enligt den organisation som finns på skolan. Undantaget är lokalen där idrott och hälsa genomförs vilken inspektörerna bedömer inte är ändamålsenlig och lämpad att bedriva undervisning i.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Strömsbro skola har god tillgång till utbildade lärare. Det finns god tillgång till ändamålsenliga lokaler och pedagogiskt material vid Strömsbro skola.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten god kvalitet vid Strömsbro skola. Inspektörerna vill framhålla Strömsbro skolas arbete med framtagandet av konkretiseringar av de nationella kursplanerna samt de goda kunskapsresultat som skolan uppvisar. Inspektörerna vill också framhålla det strukturerade arbetet och personalens vilja att hjälpa elever i behov av särskilt stöd och att det finns en flexibilitet i organisationen för att möta elevernas behov. Personalen har i de flesta fall erforderlig utbildning för den undervisning de bedriver och elever och föräldrar är nöjda med deras insatser.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

Kunskaper, utveckling och lärande

- Rektor bör skaffa sig en systematisk bild av resultaten av skolans arbete för att eleverna skall utveckla kunskaper enligt kursplanernas mål i alla ämnen och alla årskurser.
- Skolans rektor och lärare bör systematiskt följa upp och utvärdera vilka resultat eleverna når i förhållande till de generella kunskapskvaliteter som anges i läroplanen samt resultaten av skolans arbete med normer och värden.

Arbetsmiljö och delaktighet

- Skolan bör förbättra formerna för elevernas ansvarstagande och inflytande över sitt eget lärande.
- Skolans trygghetsplan bör omarbetas för att även innefatta begreppet kränkande behandling.

Pedagogisk verksamhet och undervisning

- Skolan bör tydligare informera eleverna om målen för utbildningen.

Styrning, ledning och kvalitetsarbete

- Strömsbro skola kvalitetsredovisning bör utvecklas så att skolan i större utsträckning redovisar en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen har uppnåtts och vilka åtgärder som skolan avser att vidta om målen inte har uppnåtts.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

Styrning, ledning och kvalitetsarbete

- Arbetsplan saknas (2 kap. 23 § grundskoleförordningen).

Datum	Ort
2005-12-21	Stockholm

Stig Westlund
Hans Olof Hanselid